

kerámiát gyűjtöttünk, melyek túlnyomórészt bronzkoriak, de akad köztük néhány szarmata töredék is. Az őskori és szarmata település a környezetéből határozottan kiemelkedő egykori vízfolyás É-i magaspártján, egy nagyjából Ny–K-i irányba húzódó dombháton fekszik. A lelőhelyet az 51. sz. főút és a 182+445,10 km-szelvényben balról csatlakozó földút kettévágja. Nem zárhatjuk ki, hogy a 7. sz. lelőhely összefügg a Dávod 3. sz. 1975 óta ismert régészeti lelőhellyel (Bocskai út 17.), amelyet most fedettsége miatt bejárni nem tudtam.

F. LAJKÓ ORSOLYA

103. Debrecen, Alma utca (Papp-tanya)

(Hajdú-Bihar megye) B

2006 novemberében Madar Miklós helyi lakos a birtokában lévő, általa bronzkorinak tartott tárgyakat hozott restaurálásra a Déri Múzeumba. A beérkezett leletekről kiderült, hogy Debrecen DK-i határában fémkeresőzés során egy csomóban találta. A restaurálást követően a múzeum megvásárolta a leletegyüttest és az a Régészeti gyűjteménybe került. Nagy valószínűséggel egy késő bronzkori bronzkincs került elő. A találó meg tudta jelölni a pontos előkerülési helyet, ahol hitelesítő ásatást végeztünk 2007. január 10-én.

A lelőhely Debrecen DK-i részén (Lenc-telep) lévő Alma utca meghosszabbításaként folytatódó földút K-i oldalán, attól 200 m-re, egy belvízelvezető csatornától D-re lévő földháton (a Kondoros magaspártján), a Szilágyi- és Papp-tanyák között található. A környéken tartott első terepszemle során a depó találási helyétől D-re 300 m-re lévő, részben beerdősített domb géppel lehumuszolt oldalában településre és fémművességre utaló nyomok (kerámiatöredékek, égett folt; bronztárgyak töredékei, bronzöntecsek és öntőcsapok) kerültek elő. A fémkeresőzés során kiásott „rablógödör” köré egy téglalap alakú (2×3 m) szelvényt nyitottunk, melyet K-i irányban a műszer jelzéséhez igazodva kb. 1,3 m-rel megnagyobbítottunk.

A hitelesítő szelvényben jól dokumentálhattuk a fémkeresőzés során ásott rablógödör helyét, valamint a bronzdepó tárgyait tartalmazó edényt is, mely apró darabokra tört, viszont jól rekonstruálható volt. A kinyitott szelvény alján jól láthatóan kirajzolódtak a szántás nyomai, melyek iránya megegyezett a leletek szóródásának irányával. Tekintettel arra, hogy a depó gödre mindössze az altalaj és a humusz váltásának határáig mélyedt le, biztosra vehető, hogy a leletegyüttest a mezőgazdasági művelés bolygatta, húzta szét. A hitelesítő szelvényben a depót magába foglaló füles fazékkal együtt 17 leletet azonosítottunk be in situ.

Korábban, a találótól a múzeumba került kollekción 6 darabot tartalmazott. Ezenkívül a leletegyütteshez tartozhat a bontás során szórványként kikerült és a szelvény környezetében fémkeresővel talált 15 db bronztárgy is. Így feltételezhető, hogy összesen 22+15 (?) db tárgyat tartalmazott a raktárlelet.

A depó előkerülési helyének 50 méteres környezetében végzett fémkeresős vizsgálat során más korszakok fémtárgyai is napvilágra kerültek: 3 élű szkíta bronz nyílhegy, 2 db római ezüstpénz, honfoglalás kori bronzveret, középkori érem, 2 db római császárkori bronzfibula töredéke (az egyik bronz, a másik bimetal – vas túvel és rugóval) egyéb recens bronztárgyak.

A depó összetételét tekintve különböző méretű, súlyú és formájú öntecsekből, töredékes bronztárgyakból (lándzsahegy, karperecek, rúdszerű eszközök töredékei, sarlótöredékek, fűrészlap-töredékek, tekercs) és rontott öntvényekből (tokos balták) áll. Ez alapján okkal feltételezhető, hogy beolvasztásra, újraöntésre szánt tárgyakból álló raktárlelet.

Keltezését tekintve a lándzsahegy és a két tokos balta szolgál megbízható támpontként. Ezek alapján a Reinecke BD periódusra, az ópályi horizontra datálhatjuk.

Munkatársak: V. Szabó Gábor (ELTE Régészettudományi Intézet) és Liviu Marta (Muzeul Judetean Satu Mare) régészek, valamint László Attila fémrestaurátor, Tóth Mihályné, Tóth Miklós és Bacskai István technikusok.

DANI JÁNOS

104. Debrecen, Hatvan utca 39.

(Hajdú-Bihar megye) Kk, Kú

2007. április 2–3-án megelőző régészeti feltárást végeztünk az építési telken. A korábban itt álló házak építésekor a pincék kiásásával megsemmisíthették a régészeti objektumok egy részét, így csak egy kb. 100 m²-es területen voltak bolygatatlan régészeti jelenségek. A lelőhelyen hét középkori és kora újkori gödröt tártunk fel. A kerámiaanyag nagy része világosbarnára, vagy vörösre égett fazekak töredéke, de találtunk valószínűleg Gömörből származó fehér edények maradványait is. Az állatcsontok nagy része szarvasmarhától származik, de előkerült disznó-, juh- és lócsont is. A fémtárgyak közül kiemelkedik egy összehajtott bronzlemez, amelynek funkcióját talán a restaurálás után lehet megállapítani. Az előkerült leletanyag jó keresztmetszetét adja a 15–18. századi debreceni fazekasságnak.

D. SZABÓ LÁSZLÓ

105. Debrecen, Piac utca 57–61.

(Hajdú-Bihar megye) Á, Kö, Kú

A területen tömbrehabilitáció miatt több lépcsőben megelőző feltárásokra volt szükség. Az első ütemben 2007. október 3–19. között, míg a másodikban november 5–16. között dolgoztunk. Összesen 347 m²-t tudtunk feltárni. Az 5 m vastag, újkori, törmelékes feltöltés alatt, gyakorlatilag a talajvíz szintjén 30 régészeti objektumot tártunk fel. Egy esetleg Árpád-kori gödör mellett az objektumok különböző méretű tárológödrök, cölöplyukak, és egy kút középkoriak vagy kora újkoriak voltak. A lelet-